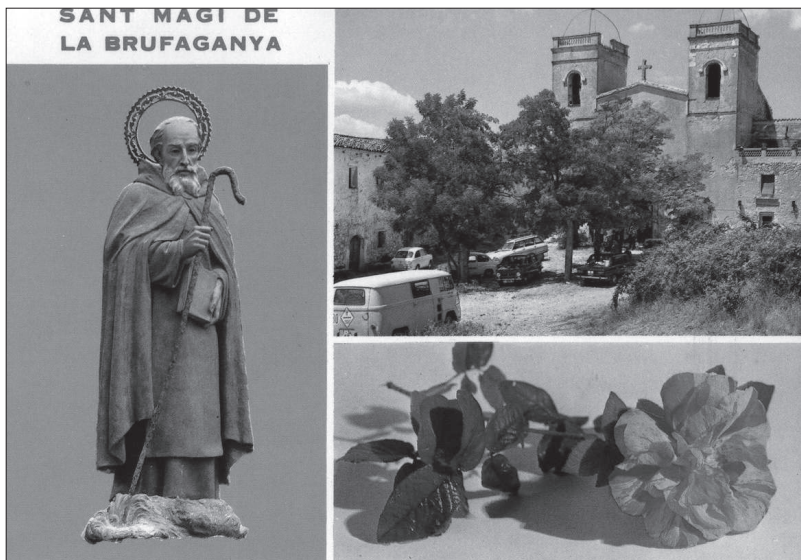

Trista història d'una escultura de Cèsar Cabanes

Postal de record del santuari de Sant Magí de Brufaganya amb la imatge del sant realitzada per Cèsar Cabanes, el 1939, obra desapareguda durant el juny del 2004. Procedència: Josep Mas i Segura.

El 18 de febrer del 2011, Josep Mas i Segura (Cervera, 28 d'agost de 1952), secretari de l'Associació Amics de Sant Magí de Cervera, entitat que organitza la secular Festa de Sant Magí en aquella ciutat, es va posar en contacte amb mi per facilitar-me unes interessants dades sobre una obra de Cèsar Cabanes i Badosa (Arenys de Mar, 14 de febrer de 1885 – Terrassa, 14 de febrer de 1952), en concret sobre la imatge de sant Magí que l'escultor va fer el 1939 i que està relacionada amb el bust que del mateix sant té el Museu de Terrassa i que també fou realitzat per Cabanes el mateix any.

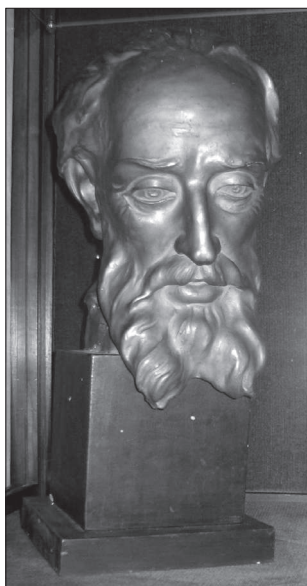
Es tracta d'un encàrrec que Julita Sendra i Roselló, nascuda a Terrassa el 1904, va fer al nostre escultor per tal d'oferir una imatge d'aquest sant al santuari de Sant Magí de Brufaganya, situat al municipi de Pontils, a la comarca de la Conca de Barberà, on, segons explica la tradició, hi féu penitència sant

Magí, màrtir de la ciutat de Tarragona en temps de l'emperador Maximità. Una ofrena amb la qual volia agrair la tornada del seu germà sa i estalvi del front on havia lluitat durant la Guerra Civil Espanyola.

Seguint el model de la imatge de Cèsar Cabanes, Vicenç Morera i Bori (Ciutadilla, 1935), rector d'aquell santuari fins al 2001 i actual capellà de l'església de Sant Francesc d'Assís de Tarragona, va encarregar a Marbres Francisco Sánchez, SL, empresa domiciliada a l'avinguda d'Arnau de Ponç, a la població de Pira, unes petites reproduccions en resina blanca de diferents mesures per vendre com a recordatoris. Precisament, i tal com Daniel Ribas i Ballester (Tarragona, 21 d'agost de 1946) ens ha fet observar, el sant de Cabanes també es va fer servir com a model per a una imatge de sant Benet que es podia adquirir al monestir de Poblet.

Malauradament, com es va publicar en el Diari de Tarragona, del 26 de juliol del 2004, a finals de juny d'aquell mateix any l'obra de

Cabanes va ser sostreta del santuari. En aquell diari tarragoní, Núria Bartra i Sendra, filla de Julita Sendra, explicava per què i quan la seva mare havia encarregat l'obra a Cèsar Cabanes. Una obra que, quan fou lliurada al santuari, es va ubicar en una petita habitació plena d'exvots, ja que el 1939 el santuari estava destruït. Una vegada restaurat completament el recinte religiós, a principis dels anys cinquanta, la imatge fou traslladada a un dels seus altars laterals, d'on fou robada el 2004.

Bust de Sant Magí, 1939, de Cèsar Cabanes, terracota patinada, 45,5 x 21 x 27,5 cm. Museu de Terrassa.

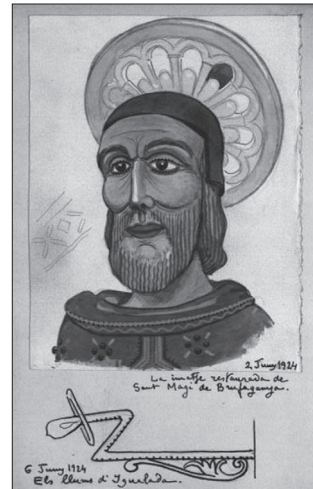
D'aquell robatori també es va fer eco la revista Quaderns Barri de Sant Magí, número 14, de Cervera, l'agost del 2004, amb un article titulat "Unes de calç i unes altres d'arena", escrit per Josep Mas i Segura, que es va il·lustrar amb una fotografia de la imatge realitzada

per Cèsar Cabanes. Aquest fet també es recull en el butlletí de l'arquebisbat de setembre-octubre del 2004, en la transcripció de l'homília de la missa del 19 d'agost del 2004, dia de la Festa de Sant Magí.

Després del robatori de l'obra de Cèsar Cabanes, l'Ajuntament de Pontils i la confraria de Sant Magí de Tarragona, fundada l'any 1922 pel cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer (Cambrils, 3 d'octubre de 1868 – Friburg, 13 de setembre de 1943), responsable del manteniment del santuari, varen determinar retirar la talla que hi havia a l'altar principal per tal d'evitar que també fos robada. Es tractava d'una imatge realitzada per Joaquim Renart i García (Barcelona, 1879 – 1961) i que substituïa la que s'havia cremat durant la Guerra Civil Espanyola, la mateixa que ell s'havia encarregat de restaurar el 1924.

A partir de tots aquells successos, la talla de Joaquim Renart solament es col·loca a l'altar en dates molt assenyalades, com és el cas de la festivitat de Sant Magí, el 19 d'agost, o, a vegades, també sol ser exhibida en aplecs com el de la Rosa, el segon diumenge de juny, o el de Sant Magí, el tercer diumenge de setembre.

Segons explicava la filla de Joaquim Renart a la pàgina 43 del diari La Vanguardia del 2 de febrer de 1964: «Cierta vez, el cardenal Primado de Tarragona, el doctor Vidal y Barraquer, le encargó la restauración de la figura de Sant Magí de la Brufaganya (es refereix al seu pare), tan querido

Sant Magí, 1924, de Joaquim Renart i García.

Estampa dedicada a sant Magí. Gràfica Manen, Barcelona.

por los tarraconenses, que lo tienen por Patrono. Mi padre se dio cuenta de que las venerables barbas del santo eran postizas. No se atrevió a tocarlas, ni como restaurador. No quiso hacerlo, sino en presencia del cardenal y del obispo de Solsona. Ante las dos jerarquías eclesiásticas dio un tirón a las barbas de Sant Magí y éstas salieron disparadas. Eran de cartón. Debajo de ellas existían otras, más breves, más recortadas y menos espectaculares, que son las que hoy figuran en la imagen restaurada.»

Atesa la mesura preventiva de retirar la imatge de sant Magí de l'altar principal a partir del robatori del mes de juny del 2004, el recinte sagrat quedà orfe d'imatges, fet pel qual el matrimoni format per Magí Castell (Tarragona, 20 de novembre de 1949) i Maite Mallafré (Tarragona, 28 de febrer de 1957) va encarregar al pintor tarragoní Alexandre Aixendri i Melich un mural de 2 x 1,5 metres, que representa la imatge de sant Magí a partir d'una estampa

Detall d'una postal d'Àngel Tolrà i Viazo, amb l'antiga imatge de sant Magí, al santuari de Sant Magí de Brufaganya. Talla que fou cremada durant la Guerra Civil Espanyola.

editada els anys seixanta per Gràfica Manen, de Barcelona, al dors de la qual apareix el següent escrit: «SANT MAGÍ DE LA BRUFAGANYA.- 3. Perpetua ton martiri / humil rosa boscana / El flaire és de sant; / L'amor regalima sang. V.M.B.». És possible que, tal com Josep Mas i Segura m'indica, les inicials es corresponguin amb el nom de mossèn Vicenç Morera i Bori. També apareix la dada: «Foto color RAYMOND», una empresa tarragonina dedicada a la impressió publicitària des de fa més de cinquanta anys.

Ana Fernández Álvarez
campanadas@telefonica.net